

8. oktober 2026

UKA2026/332

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges i samarbejde med kommunerne og relevante lokale aktører senest til EM 2027 at fremlægge et landsdækkende beslutningsgrundlag for etablering af svømmefaciliteter i Grønland. Beslutningsgrundlaget skal indeholde en prioritering af, i hvilke byer behovet og realiseringsmulighederne er størst, samt belyse forskellige typer af svømmefaciliteter, anlægs- og driftsøkonomi, energiforhold, ejerskabs- og driftsmodeller og finansieringsmuligheder. Der skal desuden fremlægges en mulig tids- og handlingsplan for realisering af ét eller flere projekter.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Først vil vi på vegne af Siumut takke forslagsstilleren Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, for dette vigtige beslutningsforslag.

I Siumut mener vi, at dette forslag ikke alene handler om at opføre svømmehaller. Det handler også om de positive virkninger, som svømmehaller kan have for hele befolkningen – børn, unge, voksne, ældre samt personer med handicap. Det handler ligeledes om folkesundhed, idræt og ikke mindst om at sikre borgerne lige muligheder, uanset hvor i landet de bor.

Vi lever i et land omgivet af et barskt naturmiljø. Havet omkring os har afgørende betydning for vores erhverv, beskæftigelse, vores mulighed for at leve her i landet og for vores dagligdag. Derfor bør det være et grundlæggende mål, at flere børn og unge får mulighed for at lære at svømme.

Det kan ikke accepteres, at børns muligheder for at lære at svømme er så forskellige, alt efter hvor i landet de vokser op.

Gennem årene har lokale initiativtagere, foreninger og kommuner ydet en stor indsats for at få etableret svømmehaller. Der er blandt andet arbejdet med konkrete projekter i Maniitsoq, Sisimiut og Ilulissat.

Disse menneskers indsats fortjener ikke alene vores tak. Den bør også følges op af konkrete politiske handlinger.

Derfor mener vi i Siumut, at formålet med det oprindeligt fremsatte forslag er mere ambitiøst end Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Naalakkersuisut foreslår, at udarbejdelsen af et landsdækkende beslutningsgrundlag erstattes af et inspirations- og beslutningskatalog.

Fra Siumuts side har vi naturligvis fuld forståelse for Naalakkersuisuts bekymring for landets økonomiske situation. Men samtidig er vi nødt til at spørge:

Hvilken nytte vil et nyt katalog have, hvis det ikke undersøges, om de lokale projekter rent faktisk kan realiseres?

Vi bør være opmærksomme på, at ønsket om en økonomisk stabil og ansvarlig styring ikke blot fører til endnu en række undersøgelser af forhold, som lokale initiativtagere allerede har arbejdet med gennem mange år.

Derfor ønsker Siumut, at de allerede eksisterende projekter, deres økonomiske grundlag, de hidtidige barrierer samt mulighederne for deres realisering indgår i en grundig afdækning.

Det betyder ikke, at alle byer nødvendigvis skal have meget store svømmehaller. Der bør derimod også ses på svømmefaciliteter af en passende størrelse til svømmeundervisning, bygninger som samtidig kan anvendes til andre formål, samt faciliteter, der kan være til glæde og give ny energi til borgerne.

Finansieringen er naturligvis en af de største udfordringer. Men i Siumut mener vi, at der ud over den traditionelle finansiering fra landskassen og kommunekasserne også bør overvejes andre finansieringsmuligheder.

Det bør blandt andet undersøges, om mulighederne for finansiering gennem KommuneKredit kan anvendes til opførelse af svømmehaller inden for rammerne af gældende lovgivning og regler.

Det kan ligeledes undersøges, om en sådan finansieringsmodel kan kombineres med finansiering fra kommunerne, Grønlands Selvstyre, fonde og andre eksterne investorer.

Dette kræver naturligvis grundige beregninger af anlægsudgifter, renter, tilbagebetaling af lån samt de fremtidige driftsudgifter.

Kommunerne skal ikke pålægges at drive svømmehaller, som de økonomisk ikke har mulighed for at bære. Men mulighederne bør heller ikke afskæres alene af den grund, at projekterne ikke kan finansieres over et enkelt års anlægsbudget.

Hvis vi skal foretage investeringer med et langsigtet perspektiv, kræver det god planlægning.

Derfor ønsker Siumut, at alternative finansieringsmodeller og muligheder for samarbejde konkret indarbejdes i beslutningsgrundlaget.

Fra Siumuts side ønsker vi ikke, at arbejdet går i stå, når endnu en rapport er blevet lagt på hylden.

Vi ønsker en realistisk prioritering, hvor de allerede eksisterende lokale projekter inddrages i vurderingen, således at Inatsisartut og kommunerne får et konkret grundlag at træffe beslutninger på.

Derfor mener Siumut, at der i det endelige forslag bør indgå både en tidsplan og en konkret handlingsplan.

Hvis Naalakkersuisut ønsker at gennemføre en enklere og billigere undersøgelse, kan vi drøfte det. Men en forenkling må ikke svække forslaget's vigtigste formål, nemlig at skabe et grundlag for, at projekterne rent faktisk kan realiseres.

Afslutningsvis vil vi fra Siumut's side understrege: Opførelse af svømmehaller handler ikke kun om idræt. Det er en investering i bedre sikkerhed for børn, i deres sundhed, i fællesskabet og i deres fremtidige muligheder.

Derfor støtter Siumut intentionerne i det oprindeligt fremsatte forslag, og vi ønsker, at disse fastholdes i det videre arbejde. Samtidig har vi forståelse for, at Naalakkersuisut ønsker at arbejde videre med henblik på at sikre finansieringen.

Samtidig opfordrer vi Naalakkersuisut til at sikre, at de eksisterende lokale projekter, alternative finansieringsmuligheder samt en konkret tids- og handlingsplan indgår i det endelige beslutningsgrundlag.

Vi ønsker alle, at vi går fra gode intentioner og mange års lokale forberedelser til at skabe konkrete muligheder for handling.

Med disse bemærkninger fra Siumut anbefaler vi, at forslaget henvises til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Tak.

Erik Jensen, Siumut